7601

პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქ. სსრ მუშათა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП(б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

პარასკევი
26 სექტემბერი
1941 წ.
№ 228 (6233)
ფასი 15 კაპ.

სამხედრო კომისარი

ბოლშევიკური პარტია და საბჭოთა მთავრობა მუდამ უდიდეს მნიშვნელობას აკუთვნებდნენ პოლიტიკურ მუშაობას მუშურ-გლეხურ წითელ არმიასა და სამხედრო – საზღვაო ფლოტში. ყველაზე საშიშ მომენტებში პარტია შეიარაღებული ბრძოლის ფრონტებზე თავს უყრიდა თავის საუკეთესო ძალებს, რომელიც უზრუნველყოფდნენ მტერზე გამარჯვებას.

დიდმა სამამულო ომმა, რომელიც თავს მოგვახვია ფაშისტებმა, ძირფესვიანად შესცვალა წითელ არმიასა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტში მუშაობის პირობები. ომმა გაიფარფატა ჩვენს არმიასა და ფლოტში პოლიტიკური მუშაობის მოცულობა, შესცვალა ამ მუშაობის შინაარსი და მოითხოვა, რათა პოლიტმუშაკებმა თავიანთი საქმიანობა პრაქტიკულად იკა ან შეზიდოდნ, არამედ პასუხისმგებლობა იკისონ ავიტეთვე ფრონტზე სამხედრო მუშაობისთვისაც. ომმა გაართულა მეთაურის მუშაობა პოლუსა და დივიზიაში. მან მოითხოვა პოლიტმუშაკთა მხრივ მეთაურთათვის სრული დახმარება გაწევა არა მარტო პოლიტიკური მუშაობის დარგში, არამედ სამხედრო დარგშიც. მან მოითხოვა პოლიტ-მუშაკთა როლისა და პასუხისმგებლობის გადიდება მსგავსად ომისა, როგორიც ეს სამოქალაქო ომის პერიოდში იყო.

ორი თვე გავიდა მას შემდეგ, რაც სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით მუშურ-გლეხურ წითელ არმიასა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტში რეორგანიზებულ იქნა პოლიტიკური პროპაგანდის ორგანოება და შემოღებულ იქნა სამხედრო კომისარის ინსტიტუტი. ამ ხნის განმავლობაში ბევრმა სამხედრო კომისარმა, პოლიტიკურმა ხელმძღვანელმა და პოლიტგანყოფილების მუშაკმა გამოიჩინა, ისევე როგორც სამოქალაქო ომის წლებში, თვალსაჩინო ნიჭი ორგანიზატორებისა და აგიტატორებისა, რომელნიც განამტკიცებენ წითელი არმიისა და ფლოტის ნაწილების ბრძოლისუნარიანობას.

სამხედრო კომისრები ბრძოლის ველზე, ნაწილებსა და დაწესებულებებში მოვიდნენ როგორც პარტიისა და მთავრობის წარმომადგენელნი, უდიდესი ნდობით აღჭურვილნი. პარტიისა და ხალხის ნდობა უდიდესი ნდობაა. ამ ნდობის ღირსნი არიან ისინი, ვისაც შესწევს უნარი სამხედრო გამარჯვებამდე ებრძოლოს მტერს, ვისაც ძალუძს ჩაუნერგოს ჯარის გულადობა, გამბედაობა, უშიშრობა, ინიციატივა და გამჭრიახობა, ვინც მასებს უნერგავს სიკვდილის არაფრად მიჩნევას და მასებთან ერთად, მათ სათავეში მყოფი, უზრუნველჰყოფს გამარჯვებას.

ფაშისტს ავაზაკებთან გაჟღერებულ ბრძოლებში სამხედრო კომისრები შამაკინსა და გეჩრიობს მაგალითებს გვიჩვენებენ. ისინი ფასდაუდებელ დახმარებას უწევენ პოლკებისა და დივიზიების მეთაურებს ჯარების ხელმძღვანელობაში. პოლკის კომისარი ამბ. მუსატოვი არის პოლკის სული და გული, ზნეობრივი ხელმძღვანელი, საკუთარი თავისა და ხელქვეითებისადმი მომთხოვნელი, ბრძოლაში უშიშარი. როდესაც პოლკის მეთაური დაიჭრა და მწყობრიდან გამოვიდა, მან პოლკის მეთაურობა იკისრა და წარმატებით განაგრძობდა სამბრძოლო ამოცანის შესრულებას. ერთერთი არმიის ნაწილებში ფართოდ ცნობილი არიან სამხედრო კომისრები—ამხანაგები პანარინი, პანჩუკი, ლეჩინინი, იუშინი, შერიაევი. საშიშროების მიუხედავად, ისინი არაერთხელ გასძღოლიან მებრძოლებს, იერიშზე გადასულან მტრის წინააღმდეგ და შეუმუსრავთ იგი.

სტალინური სამხედრო კომისრები მებრძოლთა და მეთაურთა ნამდვილი ლიმაფრთოვანებენელნი არიან. ისინი ამლიერებენ მებრძოლთა სულისკვეთებას, მორალურ ძალებს, ეხმარებიან მათ ტექნიკის დაუფლებაში, ზრუნავენ მათი საომარი მასალით, სურსათსაროვაგით და საჭიროსთან უზრუნველყოფისათვის. სამხედრო კომისრები მებრძოლებს უნერგავენ უსაზღვრო სიმამაცისა და სამშობლოსადმი ერთგულების გრძნობას, შეუპოვრობას და სიმტკიცეს ბრძოლაში.

სამოქალაქო ომის პერიოდში პოლკის კომისრისათვის შემშაფეებული ინსტრუქციით ამხანაგი სტალინი მოითხოვდა, რათა კომისარს თავის პოლკში ყოფნა იმისათვის გამოეყენებინა, რომ ყარესად ეულმოდგინედ შეესწავლა და შეეთვისებინა სამხედრო საქმესთან დაკავშირებული ყოველი ცოდნა და ჩვეევა, რათა კომისარს უყლებლივ სეფოდნოდა ყველა ის ოპერატიული განკარგულება, რომელსაც პოლკი იღებდა ან თვითონ იძლეოდა, რათა იგი ახლო გასცნობოდა პოლკის ყველა საქმეს უკლებლივ. ბელადის ეს მითითებანი დღესაც ძალაში რჩებიან.

არმიისა და ფლოტის სამხედრო კომისრების ამხანაგ სტალინის მოთხოვნათა შესრულების დროს არ შეუძლიათ თვალუური არ აღეგენონ იმის, რომ ოპერატიული განკარგულებანი სარდლობის ბრძანებათა შესრულების შეესაბამებოდნენ. კომისრები მეთაურებთან ერთად უნდა ცდილობდნენ, რომ შეტეეისას, მოწინააღმდეგის ფრონტის გარღვევისას ჩვენი ჯარის ნაწილება წინსვლას კი არა ჯერ-ებობდნენ, არამედ ეცადონ გაფრთხონ გარღვევა თავიანთი მოქმედებით მოწინააღმდგის უანლოეს ზურგში, გარღვევის ადგილის მარჯვენე და მარცხნივ. ისინი უნდა ცდილობდნენ, რომ მტრისთვის წარმიეყენ ტერიტორიაზე დაუყოვნებლივ მტკიცედ მოიკიდნ ფეხი, რომ ჯარის ნაწილება სწრაფად გაიკეთონ სანერვი ახალ ადგილზე, ძლერი დაცვა მოაწყონ ღამით და სერიოზული მზეერაეი რაზმი გაგზავნონ წინ, რომელმაც კვლავ უნდა მოსინჯოს უკანდახეული მტრის ძალა. მეთაურებმა და კომისრებმა ყოველი ღონე უნდა იხმარონ იმისათვის, რომ ჩვენი ჯარის ნაწილებს თავდაცვითი პოზიციები კონტრიერიშებთან შეერთებულ აქტიურ თავდაცვად წარმოადგენენ. ასეთი თავდაცვა ნიშნავს: ნუ კი ელოდნ იმ მომენტს, რომ მტრმა დაგკოს, უკან დაგიხვინოს, არამედ კონტრიერიშებზე გადადი.

პოლკის კომისრისათვის შედგენილი ინსტრუქციით ამხანაგი სტალინი მოითხოვდა, რათა კომისარს ყოველი ღონე ეხმარა, რომ დაზვერვა სანიმუშოდ ყოფილყო დაყენებული. კარგად დაყენებული დაზვერვა საშუალებას გვაძლევს გამოვარკვიოთ მტრის სუსტი ადგილები, წინ ვიროოთ არა ბრმად, არამედ ისე, რომ შესწავლილი გვყავდეს მტერი და მისი დაკგაფვანი. მეთაურებმა და კომისრებმა სერიოზული მნიშვნელობა უნდა მისცენ დაზვერვას და თვალყური უნდა ადევნონ იმას, რომ ჯარის ნაწილები წინ მიდიოდნენ არა ბრმად, არა მოუფიქრებლად, არამედ მხლოდ გულდასმით დაზვერვის შემდეგ, სერიოზული მოამზადის შემდეგ, იმის შემდეგ, როცა გამოარკვევენ მტრის სუსტ ადგილებს და უზრუნველყოფენ თავიანთი ფლანგების დაცვას.

სამხედრო კომისრებმა მებრძოლებს უნდა ჩაუნერგონ მედგრობა და მამაცობა, რათა მტრის ყოველგვარი მოძალებისას მებრძოლებმა მტრის დარტყმას ორგანიზებულად უპასუხონ დარტყმითვე. სამხედრო კომისრებს უნარი უნდა ჰქონდეთ მომჭიმველი ჯარის ნაწილებმა ხელი იგდეს მტრის 11 ტანკი, 5 ჯავშნიანი მანქანა, 8 ავტომანქანა, 29 ტყვიამფრქვევი, 8 ნაღმსატყორცნი და 25 ყუთი ნაღმი. მოსპობილია 600 გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი. სამაერო ბრძოლებში ჩამოგდებულია მტრის 2 თვითმფრინავი.

* * *

ფრონტის დასავლეთი მიმართულების ერთერთ უბანზე მომჭიმველმა ჩვენი ჯარის ნაწილებმა ხელი იგდეს მტრის 11 ტანკი, 5 ჯავშნიანი მანქანა, 8 ავტომანქანა, 29 ტყვიამფრქვევი, 8 ნაღმსატყორცნი და 25 ყუთი ნაღმი. მოსპობილია 600 გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი. სამაერო ბრძოლებში ჩამოგდებულია მტრის 2 თვითმფრინავი.

* * *

შავი ზღვის ფლოტის თვითმფრინაეების ჯგუფმა მოსპო მტრის 22 ქვეეენი, 40 ავტომანქანა ქვეითი ჯარითურთ და 2 ტანკეტი. ავიაგამანადგურებელთა ჯგუფმა უფროს ლეიტენანტ დენისოვის მეთაურობით მტრის ავიროდრომზე თავდასხმის დროს ცეცხლი წუკადა და მოსპო 11 თვითმფრინავი. შავი ზღვის ფლოტის მეორე საავიაციო ნაწილის მფრინავები 22 სექტემბერს წარმატებით დაესხნენ თავს მტრის აეროდრომს და მოსპეს გერმანელთა 15 თვითმფრინავი.

* * *

პოლოეონეკ ტრიფონოვის ნაწილის მფრინავებმა დაანგრიეს ხიდი მტრისათვის ერთერთ უმნიშვნელოვანეს სატრანსპორტო მაგისტრალზე. ხიდთან ერთად წყალში ჩაეცვივდა მტრის ათამდე ტანკი და ავტომანქანანა.

* * *

ამ დღეებში გერმანელებს ეტომირიდან მოტოციკლნა გადაჰყავდათ ფრონტზე. კ. და ვ. პუნჭტების შოფერ პარტიზანებმა ზეზმა ორი ხიდი და გზატეკილი დანაღმა. ნაღმებით მოსპობილია 8 ავტომანქანა ოა მოკლულია 100-ზე მეტი ფაშისტი ჯარისკაცი და ოფიცერი. პარტიზანები განუწყვეტლივ უშენდნენ მტრის კოლონას და ხელს უშლიდნენ ხიდებისა და გზის დანგრეული უბნების აღდგენას. გერმანელთა კოლონა პარტიზანებმა 12 საათით შეაჩერეს.

მტს-ის აგრონომის ამხ. ბ-ის რაზმი სეტემბრის პირველ ნახევარში უ. და მ. პუნჭტების ზონაში მოქმედებდა. პარტიზანები პატარ-პატარა ჯგუფებად, ზოგჯერ კი ცალკეულ მოქმედებენენ და ორი კვირის განმავლობაში 60-ზე მეტი ფაშისტი მაროდერი დახოცეს. პარტიზანებმა გერმანელებს წაართვეს გლეხები ნაძარცვი ქონებით დატვირთული 11 საზოგადო და ტყვეთა დამალეს პატრონებისათვის დასაბრუნებლად. გერმანელთა ოკუპაციის დასაწყისი-დანვე პარტიზანები ჰფუშავენ გერმანელთა ბარნიზონების დამაკავშირებელი ხაზის აღდგენის საშუშაოს.

რაიონული საბჭოს დეპუტატ ამხ. ა-ს რაზმმა სექტემბრის პირველ ნახევარში 50-ზე მეტი ფაშისტი დახოცა. რაზმის მებრძოლმა მოსპეს გერმანელთა 14 ცისტერნა საწვავი, 17 სატვირთო მანქანა სათმარი მასალათურთ და 2 ჯავშნიანი ავტომობილი. რაზმმა ხელთ იგდო გერმანელთა ორი ქვეეენი, 6 ტყვიამფრქვევი, 12 ავტომატი, დიდძალი ვაზნა და ხელყუმბარა. ამ უკანასკნელ ხანს ამხ. ა.-ს რაზმი თითქმის ერთთორად გაიზარდა.

* * *

ერთმა ჩვენმა ნაწილმა სხვა დოკუმენტებს შორის ხელთ იგდო გერმანელთა ტანკსაწინააღმდეგო დივიზიონის მეთაურის—ავსტრიელ პოლკოვნიკ ეინნინ კლაპერის დღიური. მოგვყავს ზოგიერთი ამოწყერი ამ დღიურიდან:

„25 თებერვალი. მაიორ დენნგარდს ფიურერად მოაქვს თავი, რათა აგიტატორებზე ძალალი დადგეს. იგი ტალახში სვრის ყოველსავე აგიტრიელს.

8 მარტი. შეეხვდით მაიორ ანაკენს. ანაკენი ამბობს, რომ ბატალიონის მეთაურად და უფროს მდელ თანამდებობაზე აგიტრიელთა დანიშვნის შესახებ ლაპარაკიც კი არ შეიძლება. ეს სისლის გვიდვრეეს. ყოველი აგიტრიელი აგიტრიაზე და არმიაში ისე გრძნობს თავს, როგორც კოლონიების უუფლებო მცხოვრები.

23 მარტი. მაიორი მანგერი ამბობს, რომ გერმანელები ყველა აგიტრიელს სსაკვავენ. ბერლინიდან ნაბრძანებია აგიტრიელ ოფიცერთა მთელი კორპუსი იმპერიიდან გამოგზავნილი ბატონებით შეესვლოონ.

3 იელისი. მაიორი დენნგარდი ჯარისკაცებისა და უნტერ-ოფიცერის თანადასწრებით უნეშად ლანძღავდა აგიტრიელ ოფიცერს. ის ყვიროდა: „ეს ზანტი, გონებაჩლუნგი აგიტრიელები...“ ნუთუ ჩვენ, აგიტრიელები, ძალლებს არა ვჯობებვართ, ასე მოპყრობას რომ გვიმდადენ?

14 აგვისტო. გერმანელი ოფიცრები აგიტრიელებს ისე ეპყრობიან, როგორც ზანგებს. ამას ვეღარ გავუძლებ, ვეღარ ავიტან ასეთ, დამცირებით ალსავსე ცხოვრებას.

18 აგვისტო. ყოველ ნაბიჯზე ბეჭნად მიგდებენ. აშკარად არ მენდობიან“.

* * *

ჩეხმა პატრიოტებმა ააფეთქეს დენთის დიდი ქარხანა ქალაქ ვლაშიმში და სამხედრო ქარხანა ტრეენგეში. დანგრეული შენობები გარშემორტყმულია გერმანელთა ჯარით. გესტაპოელებმა რამდენიმე ათეული ჩეხი მუშა დაუპატიმარეს, როცა განაცხადეს, რომ მათ თითქოს ვაარდვიეს სტალინის ხაზი. საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროს განმარტა, რომ სტალინის ხაზის გამაგრებული რაიონი არ არსებობდა, არამედ იყო ჩვეულებრივი საველე ტიპის სიმაგრეები. სტალინის ხაზი გერმანელებმა ვერ ალეგეს ომისათვის გამოიგონეს, რომ თავიანთვის მიეწერათ დაუმსახურებელი წარმატება და სახელი.

ახლა ჰიტლერელები მესამედ თაღლითურად ცდილობენ გიამეორონ ოგიეე ოინი.

გერმანელი ეუონალი „მილიტერიშე კორესპონდენც �უს დოიჩლანდნ“ თავის ერთერთ სტატიაში სწერს ლენინგრადის თავდაცვის სისტემის უპირატესობაზე მაეინოს ხაზთან შედარებით. ყველა ოდნავ გარკვეულმა კაცმაც კი იცის, რომ მაეინოს ტიპის გამაგრებული ხაზები შენდებოდა წლობით, რომ ერთიორი თვის განმავლობაში ასეთი ხაზის აშენება შეუძლებელია. იციან ეს ჰიტლერელმა დამპყრობლებმაც. მაგ რატომ ამტკიცებენ ისინი თაღლითურად ლენინგრადის თავდაცვის სისტემის უპირატესობას მაეინოს ხაზთან შედარებით? ამას ჰიტლერელები იმიტომ სჩადიან, რომ, ჯერ ერთი, გაამართლონ თავიანთი უდიდესი დანაკლისი, რაც მათ ჰქონდათ ლენინგრადის მისადგომებზე, მეორე, იმიტომ, რომ ახსნან, თუ რათა იფუშება მათი მკვეხარა გეგმა ლენინგრადის დაპყრობისა, რომელიც შეუთავსებელია ადამიანთა კულტურასთან. საბჭოთა კავშირი ღრმად არის დარწმუნებული იმაში, რომ ეს ამოცანაც წარმატებით ეშენება გადაპრილი და რომ ჰიტლერიზმზე სრული და საბოლოო გამარჯვების შედეგად საფუძველი ჩაეყრება საერთაშორისო თანამშრომლობისა და მეგობრობის სწორ ურთიერთობა, რომელიც თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა სუფევებისა და იდეალის შესაფერი იქნება.

ეს მისწრაფება ალიფრთოვანებს საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხებს. ამ მისწრაფებით ხელმძღვანელნის საბჭოთა მთავრობა მთელ თავის საგარეო საერთაშორისო პოლიტიკაში. საბჭოთა კავშირი თავისა საგარეო პოლიტიკით ანხორციელებდა და ანხორციელებს ხალხთა სუვერენულობა უფლებების პატივისცემის მაღალ პრინციპებს. საბჭოთა კავშირი თავის საგარეო პოლიტიკაში ხელმძღვანელობდა და ხელმძღვანელობს ერთა თვითგამორკვევის პრინციპით. მთელ თავის ბაციონალურ პოლიტიკაში, რომელიც საფუძვლად უდევს საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო წყობილებას, საბჭოთა კავშირი გამიდის ამ პრინციპიდან, რომელსაც საფუძვლად უდევს ერთა სუეენერობისა და თანასწორუფლებიანობის აღიარება. გამოდის რა ამ პრინციპიდან, საბჭოთა კავშირი იცავს ყოველი ხალხის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისა და მისი ქვეყნის ტერიტორიული ხელშეუხებლობის უფლებას, ისეთი სახოგადოებრივი წყობილების დამყარებისა და მართვა-გამეგობის ისეთი ფორმის არჩევის უფლებას, როგორიც ამ ხალხს მიზანშეწონილად და საჭიროდ მიაჩნია მთელი თავიანი ქეეყნის ეკონომიური და კულტურული აყვავების უზრუნველყოფის მიზნით.

მთელ თავის პოლიტიკაში და სხვა ხალხებთან თავის ყველა ურთიერთობაში ხელმძღვანელობს ამ პრინციპებით, საბჭოთა კავშირი ორმად არის დარწმუნებული ამაში, რომ ეს ამოცანაც ეშენებოდ ამ ეტაპზე. ეს ეს ეტაპი ეს ეტაპ ეს ეტ ეს ეტ ეს ეტ

მოკავშირეთა კონფერენცია ლონდონში

(დასასრული)

პებთან, რომლებსაც ესოდენ დიდი მნიშვნელობა აქვთ თანამედროვე საერთაშორისო ვითარებაში.

მხედველობაში აქვს რა, რომ ზემოაღნიშნული პრინციპების პრაქტიკული გამოყენება აუცილებლად უნდა უფარდდებოდეს ამა თუ იმ ქვეყნის გარემოებებს, საჭიროებებსა და ისტორიულ თავისებურებებს, საბჭოთა მთავრობა საჭიროდ სთვლის განაცხადოს, რომ ამ პრინციპების თანმიმდევრობითი ზანხორციელება უზრუნველსყოფს მათთვის საბჭოთა მთავრობისა და საბჭოთა ხალხების მტად ენერგიულ მხარდაჭერას. ამასთანავე საბჭოთა მთავრობა საჭიროდ სთვლის განსაკუთრებით გაუსვას ხაზი იმას, რომ ძირითადი ამოცანა, რომელიც ამჟამად დგას ყველა იმ ხალხების წინაშე, რომლებმაც აღიარეს ჰიტლერული აგრესიის განადგურებისა და ნაცზმის უღლის მოსპობის აუცილებლობა, მდგომარეობა იმაში, რომ კონცენტრირებულ იქნას თავისუფლებისმოყვარული ხალხების ყველა ეკონომიური და სამხედრო რესურსები იმ ხალხთა სრული და რაც შეიძლება ჩქარი განთავისუფლებისათვის, რომლებიც ჰიტლერელთა ურდოების უღელქვეშ გმინავენ.

ანუ ჭეშტს რა დიდ მნიშვნელობას ომისშემდგომ პერიოდში ყველა მატერიალური რესურსებისა და სურსათის სწორ გამოყენებას, საბჭოთა მთავრობა სთვლის, რომ დღევანდელი დღის უმნიშვნელოვანეს და კატეგორიული ამოცანას წარმოადგენს ყველა ეკონომიური რესურსებისა და სამხედრო სტურელის სწორად განაწილების ორგანიზაცია სისხლიანნ ჰიტლერული რეჟიმის ულღისაგან ევროპის ხალხთა სწრაფი და საბოლოო განთავისუფლების თვალსაზრისით.

(მიღებულია რადიოთი საქრადიოკომიტეტის მიერ).

სამამულო ომის ფრონტებზე

ყოველი უბანი თავდაცვის ციხე-სიმაგრედ იქცა

რადიოგადაცემა ოდესიდან

24 სექტემბერს რადიოგადაცემა მოიწყო ოდესიდან. პირველი სტეყვა ეეცა ქალაქის ერთერთ სახელოვან დამცველს წითელფლოტელ პუშკარიოვს.

— ძვირფასო მეგობრებო, მებრძოლო ამხანაგებო,—ამბობს იგი,— ჩვენ იარაღს ხელს არ გავუშვებთ მანამდე, სანამ სახლოოდ არ გავიმარჯვებენ სისხლიან ფაშიზზე და შურს არ ვიძიებთ საზიზღარ ჰტერზე განაწამები და ფაშიზმ ეს ... ...